

Punt 2.1.9.

- tweede gedeelte

Datum
18 april 2005

Ons kenmerk
BPR2005/54982

Onderdeel
DGKB/BPR

Inlichtingen
mw mr M. Gonzalez
T 070 361 3121
F

Uw kenmerk

Blad
1 van 7

Aantal bijlagen
2

Bezoekadres
Lange Vijverberg 11
2513 AC Den Haag

Postadres
Postbus 10451
2501 HL Den Haag

Internetadres
www.bprbzk.nl

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-
Generaal
Binnenhof 4
2513 AA Den Haag

Onderwerp

Implementatie van de verordening van de
Europese Unie betreffende normen voor de
veiligheidskenmerken van en biometrische
gegevens in door de lidstaten afgegeven
reisdocumenten

Inleiding

Met deze brief wil ik u informeren over de wijze waarop de Nederlandse regering de verordening¹ van de Europese Unie (EU) betreffende normen voor de veiligheidskenmerken van en biometrische gegevens in door de lidstaten afgegeven paspoorten en reisdocumenten zal implementeren. In het verlengde hiervan rapporteer ik over de voortgang van de zogenaamde "biometrieproef". Tenslotte ga ik mede namens de minister van Justitie in op de vorming van een centrale registratie van biometrische gegevens, die ten grondslag ligt aan een informatie-infrastructuur die is aangekondigd in de brief van 24 januari 2005² inzake de bestrijding van terrorisme.

EU-verordening betreffende normen voor de veiligheidskenmerken van en biometrische gegevens in door de lidstaten afgegeven paspoorten en reisdocumenten (EU-verordening)

De verordening (als bijlage 1 bijgevoegd) heeft tot doel³ de paspoorten en overige reisdocumenten van de lidstaten van de Europese Unie beter te beveiligen tegen vervalsing en frauduleus gebruik. Hiertoe bepaalt artikel 1 van de verordening dat de door de lidstaten afgegeven paspoorten en andere reisdocumenten aan de minimumveiligheidsnormen moeten voldoen die in de bijlage bij de verordening zijn vastgelegd. Daarnaast schrijft de verordening voor dat in deze documenten een opslagmedium wordt gebruikt dat een gezichtsopname bevat (de zogenaamde gelaatscan), terwijl daarin ook vingerafdrukken in een interoperabel formaat moeten worden opgenomen. Een uitzondering is gemaakt (artikel 1 lid 3) voor de documenten die een geldigheidsduur hebben van 12 maanden of korter.

¹ Verordening (EG) Nr. 2252/2004 van de Raad van 13 december 2004

² TK 2004-2005, 29 754 nr 5

³ TK 2003-2004, 22 111 nr 318

Datum
18 april 2005

Ons kenmerk
BPR2005/54982

Onderdeel
DGKB/BPR

Blad
4 van 7

Voor de opnemng van vingerafdrukken geldt dat deze op basis van de Europese verordening kan plaatsvinden, zonder daarvoor de Paspoortwet te hoeven wijzigen. Niettemin is aanpassing van de Paspoortwet toch noodzakelijk om de vingerafdrukken ook in de reisdocumentenadministratie te kunnen opslaan en van daaruit te kunnen verstrekken bij verificatie. Voorts zullen de paspoortuitvoeringsregelingen moeten worden gewijzigd en onder andere bepalingen gaan bevatten die betrekking hebben op het afnemen van de vingerafdrukken bij de aanvraag van het reisdocument. De desbetreffende aanpassingen in de wet- en regelgeving zullen in gang worden gezet zodra de Europese Commissie de aanvullende specificaties voor de vingerafdrukken heeft vastgesteld.

De Europese verordening is van toepassing op door de lidstaten afgegeven paspoorten en reisdocumenten. Ingevolge artikel 2 van de Paspoortwet is de Nederlandse identiteitskaart een reisdocument van Nederland. Dit betekent dat de bepalingen in de verordening ook rechtstreeks gelden voor de Nederlandse identiteitskaart. Een afzonderlijke aanpassing van de Paspoortwet voor de invoering van de gelaatscan en vingerafdrukken in het model van de Nederlandse identiteitskaart is derhalve niet aan de orde.

Met uitzondering van de Nederlandse identiteitskaart zijn alle andere soorten Nederlandse reisdocumenten ingevolge artikel 2 van de Paspoortwet reisdocumenten van het Koninkrijk. De reisdocumenten van het Koninkrijk hebben overal hetzelfde model en worden door dezelfde producent in Nederland vervaardigd. De aanpassing van het model conform de Europese verordening betekent dat alle reisdocumenten van het Koninkrijk voorzien zullen gaan worden van een chip met gelaatscan en vingerafdrukken.

Op 22 april 2002 is bij de Tweede Kamer het wetsvoorstel tot wijziging van de Paspoortwet, onder andere in verband met het toepassen van biometrie in reisdocumenten ingediend⁸. Op 10 juli 2002 heeft de Tweede Kamer het verslag met betrekking tot het wetsvoorstel vastgesteld⁹. De nota naar aanleiding van het verslag is niet uitgebracht. Enerzijds is dat het gevolg van politieke ontwikkelingen rond de invoering van biometrie op reisdocumenten in Europees en internationaal verband, die uiteindelijk hebben geleid tot de bovengenoemde Europese verordening. Anderzijds hebben technische ontwikkelingen geleid tot een aanpassing van biometrische technieken in reisdocumenten, met name binnen de ICAO. De technische specificaties die ICAO voor de gelaatscan heeft vastgesteld zijn, zoals hiervoor is vermeld, inmiddels overgenomen door de Europese Commissie. Door de hierboven genoemde ontwikkelingen is het in 2002 ingediende wetsvoorstel tot wijziging van de Paspoortwet inmiddels achterhaald. Daarom zal ik bevorderen dat genoemd wetsvoorstel zal worden ingetrokken.

⁸ TK 2001-2002, 28 342 (R 1719)

⁹ TK 2001-2002, 28 342 (R 1719), nr. 5.

Datum
18 april 2005

Ons kenmerk
BPR2005/54982

Onderdeel
DGKB/BPR

Blad
6 van 7

De on line verificatie van de documenten in de administratie van die documenten is noodzakelijk om (meer) zekerheid te kunnen krijgen omtrent de identiteit van de houder van het document en de betrouwbaarheid van het document. Het belang van deze controles is groot. In het kader van de bestrijding van terrorisme is het van het grootste belang dat voorkomen wordt dat terroristen de identiteit kunnen aannemen van andere personen en als gevolg daarvan onopgemerkt blijven. Daarnaast berokkent identiteitsfraude de samenleving in vele sectoren jaarlijks enkele miljoenen Euro's¹¹ aan financiële schade. Ook de bestrijding hiervan is voor het kabinet een prioriteit.

De on line verificatie die het kabinet voorstaat heeft belangrijke voordelen ten opzichte van de controles die nu mogelijk zijn. Nu kan on line alleen nagegaan worden of een document als vermist cq gestolen geregistreerd staat en derhalve niet in het maatschappelijk verkeer zou mogen voorkomen. In de toekomst zal ook on line geverifieerd kunnen worden of de gegevens die in het document staan overeenkomen met de gegevens die bij de aanvraag van het document in de administratie zijn opgeslagen. Tot die gegevens behoren ook de biometrische gegevens (gelaatscan en vingerafdruk). De meerwaarde van de verificatie van de biometrische gegevens in de administratie is er in gelegen dat daarmee een middel voorhanden is om manipulatie van die gegevens in het document te kunnen detecteren.

Ook voor het aanvraag- en uitgifteproces van de Nederlandse reisdocumenten heeft het on line kunnen raadplegen van de administratie duidelijke meerwaarde. Het maakt het mogelijk om bij het verwerken van de aanvragen na te gaan of de aanvrager ook bij andere instanties een aanvraag voor een reisdocument heeft ingediend. Tevens krijgen de buitenlandse posten¹² en de paspoortverstreckende instanties in de Nederlandse Antillen en Aruba¹³ toegang tot de reisdocumenten-administratie om de gegevens omtrent eerdere aanvragen te kunnen raadplegen. Nu is die mogelijkheid er niet, omdat de reisdocumentenadministratie alleen decentraal wordt bijgehouden.

In de brief van 24 januari 2005 inzake de bestrijding van terrorisme is aangegeven dat de on line verificatie veronderstelt dat de administraties van de identiteitsdocumenten met biometrische kenmerken centraal zijn georganiseerd. Voor de vreemdelingendocumenten is dat reeds het geval. De reisdocumentenadministratie evenwel kent thans een decentrale opzet inhoudende dat de administratie zich bevindt bij de instanties die reisdocumenten uitgeven.

¹¹ Notitie fraude en financieel-economische criminaliteit:TK 2002-2003, 17050 nr 250

¹² In 2004 zijn door de buitenlandse posten 117.248 reisdocumenten uitgegeven. In dit aantal zijn de uitgegeven nooddocumenten niet inbegrepen

¹³ In 2004 zijn in de NA en Aruba 35.176 reisdocumenten uitgegeven. In dit aantal zijn de uitgegeven nooddocumenten niet inbegrepen

Datum
18 april 2005

Ons kenmerk
BPR2005/54982

Onderdeel
DGKB/BPR

Blad
7 van 7

Dat zijn de gemeenten, de Nederlandse ambassades en beroepsconsulaten in het buitenland, de Kabinetten van de Gouverneurs in de Nederlandse Antillen en Aruba, de gezaghebbers van de eilandgebieden in de Nederlandse Antillen en de daartoe aangewezen brigades van de Koninklijke Marechaussee.

Het voornemen was, zoals dat blijkt uit het wetsvoorstel uit 2002, om bij de invoering van biometrische gegevens in de Nederlandse reisdocumenten die gegevens ook op te nemen in de decentrale reisdocumentenadministratie. Gelet op de maatregelen die het kabinet noodzakelijk acht in het kader van de bestrijding van terrorisme en identiteitsfraude ben ik van plan het zuiver decentrale karakter van de reisdocumentenadministratie te wijzigen en tot centralisatie van de administratie over te gaan.

Dit zal in een separaat wetsvoorstel worden geregeld dat mede gebaseerd zal zijn op het beleidskader voor de bestrijding van identiteitsfraude waar de minister van Justitie thans aan werkt. Het wetsvoorstel zal naast de opzet van de administratie, ook de bescherming en de beveiliging van de administratie regelen, alsmede welke instanties toegang zullen krijgen tot deze administratie.

DE MINISTER VOOR BESTUURLIJKE VERNIEUWING EN
KONINKRIJKSRELATIES,

A. Pechtold

Nederland

Vingerafdruk in paspoort prooi voor crim

vrijdag 3 november 2006 08:25

Vingerafdrukken zijn zo eenvoudig na te maken dat bewijsvoering in de rechtszaal in ge digitale afdruk in het nieuwe paspoort vormt daarbij een onuitputtelijke bron van nieuw vingerafdrukken.

In criminele kringen circuleren handleidingen voor het namaken van vingerafdrukken. Dat blijkt veel eenvoudiger dan gedacht. De nieuwe biometrische paspoorten, met digitale vingerafdruk, vormen een groot risico, omdat gedigitaliseerde afdrukken kunnen worden nagemaakt.

De Telegraaf schrijft vrijdag over de grootschalige fraude met vingerafdrukken. De Utrechtse hoogleraar Jan Grijpink, tevens adviseur van het ministerie van Justitie, heeft het departement gewaarschuwd voor de risico's in een rapport van het eigen wetenschapscentrum.

Crimine eenvoudig

Volgens de bijzonder hoogleraar is inmiddels meer dan 6 procent van de vingerafdrukken in de politiebesteden vervalst. Van de 1,6 miljoen afdrukken zijn er zeker 100.000 frauduleus. Gisteren bleek dat veel criminelen de valse afdrukken gebruiken om anderen hun straf te laten uitzitten.

Door Bas Benneker

- Abonneer u op de gratis dagelijkse nieuwsbrief van elsevier.nl
- Doe Elseviers nieuwsquiz met zeven vragen over de afgelopen week

Vind ik leuk

Tweeten 0

0

Ads by Google

HBO Biologie

Volg deze HBO opleiding bij de HAN in Nijmegen. Vraag de brochure aan!
www.han.nl/biologie

Controle Digitale Tacho

Binnenkort controle door Inspectie? Software om boetes te voorkomen!
www.rs-roadsoft.nl/DigiTac-Pro

Ads by Google

Controle van een paspoort

Training in identiteitscontrole! Echtheidskenmerken en Profiling
www.flextrain.nl

Zonnepanelen Vergelijken

Snel en gratis offertes vergelijken van zonnepanelen leveranciers.
www.zonnepanelen-leveranciers.nl

Vingerafdruk in paspoort prooi voor criminelen

<http://weeswaakzaam.com/?p=13655>

Februray 23, 2012

Vingerafdrukken zijn zo eenvoudig na te maken dat bewijsvoering in de rechtszaal in gevaar komt. De digitale afdruk in het nieuwe paspoort vormt daarbij een onuitputtelijke bron van nieuwe, 'schone' vingerafdrukken.

In criminele kringen circuleren handleidingen voor het namaken van vingerafdrukken. Dat blijkt veel eenvoudiger dan gedacht. De nieuwe biometrische paspoorten, met digitale vingerafdruk, vormen een groot risico, omdat gedigitaliseerde afdrukken kunnen worden nagemaakt.

De Telegraaf schrijft vrijdag over de grootschalige fraude met vingerafdrukken. De Utrechtse hoogleraar Jan Grijpink, tevens adviseur van het ministerie van Justitie, heeft het departement gewaarschuwd voor de risico's in een rapport van het eigen wetenschapscentrum.

Lees meer: elsevier.nl

Vrede zij u,

Henk

www.weeswaakzaam.info

<http://weeswaakzaam.wazzup.nl>

Vergaderjaar 2010–2011

25 764

Reisdocumenten

Nr. 47

¹ Samenstelling:

Leden: Dijkzma (PvdA), voorzitter, Van Beek (VVD), Van der Staaij (SGP), Koopmans (CDA), Van Bochove (CDA), Aptroot (VVD), onder-voorzitter, Smilde (CDA), Paulus Jansen (SP), Ortega-Martijn (ChristenUnie), Brinkman (PVV), Van Raak (SP), Thieme (PvdD), Dibi (GroenLinks), Heijnen (PvdA), Elissen (PVV), Monasch (PvdA), Schouw (D66), Marcouch (PvdA), De Boer (VVD), Hennis-Plasschaert (VVD), Lucassen (PVV), Verhoeven (D66) en Grashoff (GroenLinks).

Plv. leden: Van Dam (PvdA), Van der Burg (VVD), Dijkgraaf (SGP), Sterk (CDA), Bruins Slot (CDA), Van der Steur (VVD), Knops (CDA), Jasper van Dijk (SP), Rouvoet (ChristenUnie), Van Klaveren (PVV), Rik Janssen (SP), Ouwehand (PvdD), Van Gent (GroenLinks), Kuiken (PvdA), Fritsma (PVV), Vermeij (PvdA), Pechtold (D66), Wolbert (PvdA), Van Nieuwenhuizen (VVD), Taverne (VVD), Bontes (PVV), Hachchi (D66) en Voortman (GroenLinks).

² Samenstelling:

Leden: Van Bommel (SP), ondervoorzitter, Van der Staaij (SGP), Albayrak (PvdA), Verburg (CDA), voorzitter, Ormel (CDA), Ferrier (CDA), Nicolai (VVD), Eijssink (PvdA), Van Dam (PvdA), De Roon (PVV), Jansen (SP), Ten Broeke (VVD), Ouwehand (PvdD), Wiegman-van Meppelen Scheppink (ChristenUnie), Bontes (PVV), Groot (PvdA), Braakhuis (GroenLinks), Nieuwenhuizen (VVD), Schouw (D66), El Fassed (GroenLinks), Hachchi (D66) en Dijkhoff (VVD).

Plv. leden: Irrgang (SP), Dijkgraaf (SGP), Jacobi (PvdA), Haverkamp (CDA), Bruins Slot (CDA), Omtzigt (CDA), Azmani (VVD), Samsom (PvdA), Timmermans (PvdA), Elissen (PVV), Hennis-Plasschaert (VVD), Thieme (PvdD), Voordewind (ChristenUnie), Driessen (PVV), Dijkers (PvdA), Dezentjé Hamming-Bluemink (VVD), Van Veldhoven (D66), Van Tongeren (GroenLinks), Pechtold (D66), Huizing (VVD) en Kortenoeven (PVV).

VERSLAG VAN EEN ALGEMEEN OVERLEG

Vastgesteld 19 mei 2011

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken¹ en de vaste commissie voor Europese Zaken² hebben op 27 april 2011 overleg gevoerd met minister Donner van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over:

- **de brief van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties d.d. 14 februari 2011 over de implementatie van de EU-verordening betreffende de normen voor de veiligheidskenmerken van en biometrische gegevens in door de lidstaten afgegeven paspoorten en reisdocumenten (25 764, nr. 45);**
- **de brief van de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties d.d. 18 maart 2010 betreffende vingerafdrukken in Nederlandse reisdocumenten (25 764, nr. 42);**
- **de brief van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties d.d. 27 april 2011 betreffende reisdocumenten (t.b.v. AO 27 april 2011) (25 764, nr. 64).**

Van het overleg brengt de commissie bijgaand woordelijk geredigeerd verslag uit.

De voorzitter van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken,
Dijkzma

De voorzitter van de vaste commissie voor Europese Zaken,
Verburg

De griffier van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken,
Van der Leeden

Voorzitter: Dijksma
Griffier: Hendrickx

Aanwezig zijn negen leden der Kamer, te weten: Dijksma, Elissen, Hennis-Plasschaert, Heijnen, Knops, Ortega-Martijn, Peters, Van Raak en Schouw,

en minister Donner van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties die vergezeld is van enkele ambtenaren van zijn ministerie.

De **voorzitter**: Ik open de vergadering en heet de minister, de commissieleden en het publiek welkom.

De heer **Van Raak** (SP): Voorzitter. Het is interessant om de debatten van 2008 en 2009 nog eens terug te lezen. D66 zei bij monde van de heer Pechtold destijds dat de partij zeker het nut van een centrale reisdocumentadministratie zag. CDA'er Knops zei dat hij niemand meer hoefde te vertellen over nut en noodzaak van een sluitend systeem van identiteitsbewijzen. De heer Heijnen van de PvdA meende dat het centrale register zou helpen bij het voorkomen van fraude en misbruik van reisdocumenten. De heer Van Beek van de VVD zei dat ook zijn partij de centrale administratie buitengewoon toejuichte. Dat was in 2009. Nu is het 2011. Er klinken heel andere geluiden. Daarom is het zo belangrijk dat bij de behandeling van een wet kritische geluiden voldoende worden gehoord, bijvoorbeeld van wetenschappers die waarschuwen voor mogelijke problemen. Die wetenschappers zijn door het ministerie systematisch buiten de deur gehouden. Het project was belangrijker dan de veiligheid van de burgers. Kent de minister het agentschap Basisadministratie Persoonsgegevens en Reisdocumenten (BPR)? Wist de minister dat dit een soort sekte is binnen het ministerie? Wist hij dat het een gesloten vesting is, waar kritische wetenschappers worden geweerd en conclusies van onderzoek worden herschreven? Vorige week hadden we een hoorzitting met wetenschappers. Hun verhalen over het agentschap BPR waren ontluisterend. Mevrouw Hennis sprak van maffiapraktijken. Hier zit een groep ambtenaren die vooral bezig is met het eigen prestige of de eigen carrière. Zij hebben geen oog voor het algemeen belang, voor een goed en veilig paspoort. De SP wil een onafhankelijk onderzoek naar dit agentschap, liefst door de Algemene Rekenkamer. Is de minister bereid, schoon schip te maken?

Wij hadden in 2009 veel vragen over deze wet. Is het centrale databestand noodzakelijk? Wat is het doel van dit bestand? Is het bestand veilig? Op zulke basale vragen kregen we toen geen antwoorden. Wij hebben daarom tegen gestemd.

Alle problemen die wij toen vermoedden bleken waar. Het is nog veel erger. Gemeenten noemen een foutmarge van 20%. Wetenschappers zeggen dat dit bij een reusachtig databestand met tien miljoen vingerafdrukken kan oplopen tot wel 80%. Wetenschappers vertelden dat het centrale databestand de beste manier voor criminelen is om een foute identiteit goed in het systeem te krijgen. Identiteitsfraude kan slachtoffers een levenlang achtervolgen.

De minister stuurde ons vandaag een brief. Die viel vies tegen. De minister wil nog steeds een centrale opslag van vingerafdrukken, ondanks alle bezwaren en ondanks het feit dat alle andere Europese landen het niet doen. De SP wil hierover een uitspraak van deze Kamer. Vorige week waren de geluiden erg kritisch, ook in de media. Het is nodig om deze hardleerse minister bij de les te houden. Positief is wel dat de minister een pas op de plaats wil maken en wil stoppen met het opslaan van vingerafdrukken in de decentrale bestanden. Wanneer krijgen wij een plan voor het ruimen van deze puinhoop? Gaat hij de decentrale opslag veilig maken of gaan we afzien van de ouderwetse en fraudegevoelige

Vergaderjaar 2010–2011

30 977

AIVD

Nr. 36

VERSLAG VAN EEN ALGEMEEN OVERLEG

Vastgesteld 12 oktober 2010

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties¹ heeft op 15 september 2010 overleg gevoerd met minister Hirsch Ballin van Justitie en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over:

- **de brief d.d. 7 april 2010 van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, inzake de Aanbieding van het onderzoeksrapport Kwetsbaarheidsanalyse Spionage (30 821, nr. 11);**
- **de brief d.d. 13 april 2010 van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, houdende het Toezichtsrapport CTIVD inzake de rechtmatigheid van de uitvoering van de notificatieplicht door de AIVD (rapportnr. 24) (29 924, nr. 49);**
- **de brief d.d. 20 april 2010 van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, inzake de Aanbieding van het AIVD-Jaarverslag 2009 (30 977, nr. 32);**
- **de brief d.d. 22 april 2010 van de voorzitter van de CTIVD, de heer Van Delden, inzake de Aanbieding van het jaarverslag over de periode van 1 april 2009 t/m 31 maart 2010 van de CTIVD (29 924, nr. 50);**
- **de brief d.d. 21 mei 2010 van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, inzake de Toezeggingen uit het AO AIVD-onderwerpen d.d. 30 maart 2010 (30 977, nr. 34);**
- **de brief d.d. 11 november 2009 van de voorzitter van de commissie voor de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten, de heer Van Geel, inzake de Aanbieding van de notitie, zoals toegezegd tijdens het AO van de vaste commissie voor BZK over de AIVD, de CTIVD en de CIVD op 1 juli 2009, over taak, werkwijze en samenstelling van de CIVD (30 977, nr. 25);**
- **de brief d.d. 14 september 2010 van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, over Ontwikkeling en stand van zaken informatiehuishouding AIVD (30 977, nr. 35);**
- **de brief d.d. 14 september 2010 van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, houdende de Reactie op het verzoek van het lid Ouwehand over het versturen van brieven naar scholen door het ministerie van OCW inzake voorlichtingsactiviteiten van activistische dierenrechtenorganisaties op middelbare scholen (32 123 VIII, nr. 156)**

¹ Samenstelling:

Leden: Van Beek (VVD), Van der Staaij (SGP), Çörüz (CDA), De Krom (VVD), fungerend voorzitter, Van der Burg (VVD), Brinkman (PVV), Van Raak (SP), Thieme (PvdD), Gesthuizen (SP), Dibi (GroenLinks), Heijnen (PvdA), Peters (GroenLinks), Kuiken (PvdA), Slob (ChristenUnie), Berndsen-Jansen (D66), Bontes (PVV), Eliissen (PVV), Schouw (D66), Marcouch (PvdA), Mulder (VVD), Çelik (PvdA) en Bruins Slot (CDA).
Plv. leden: Teeven (VVD), Dijkgraaf (SGP), Van Haersma Buma (CDA), Smilde (CDA), Aptroot (VVD), De Boer (VVD), De Roon (PVV), Van Bommel (SP), Ouwehand (PvdD), De Wit (SP), Van Gent (GroenLinks), Dijkema (PvdA), Voortman (GroenLinks), Timmermans (PvdA), Helder (PVV), Hernandez (PVV), Pechtold (D66), Wolbert (PvdA), Hennis-Plasschaert (VVD) en Vermeij (CDA).

om lichtzinnig mee om te gaan. Ik wil dan ook opmerken dat de regeling van de inzageverzoeken – dat weet de minister net zo goed als ik – natuurlijk niet in een actieve verplichting voorziet. Daar zit wat mij betreft dan ook de crux. Juist een actieve verplichting acht ik van belang; niet alleen als het gaat om de eventuele meerwaarde voor de rechtsbescherming van de burger, maar ook als het gaat om de disciplinerende werking die uit zo'n actieve verplichting voortvloeit voor de dienst zelf. Dat lijkt me eerlijk gezegd cruciaal, juist voor een dienst zoals de AIVD. Een en ander draagt wat mij betreft ook zeer bij aan het imago van de dienst en de betrouwbaarheid ervan. Ik vraag de minister, hierop uitgebreid terug te komen.

Ik sluit me aan bij de opmerkingen van de CDA-collega over het salafisme. Ik heb dit jaren geleden eerder gelezen. Het is nog steeds een probleem. Salafistische clubs weten nog steeds op professionele wijze aanspraak te maken op subsidiegelden. De handvatten zijn uitgevaardigd aan de gemeenten, maar wat wordt ermee gedaan? Zijn alle gemeenten er voldoende alert op? Is er een soort controlemechanisme? Is er een instrument om er verder op te sturen? Ik ga ervan uit dat dit onderwerp niet voor niets in het verslag is opgenomen.

Tot slot maak ik een opmerking over de centrale database voor de vingerafdrukken, die samenhangt met de nieuwe Paspoortwet. Ik weet niet of het de juiste setting is om hierover nader te praten, maar ik verneem graag de laatste stand van zaken. Waar staan we met het realiseren van de centrale database? Welke voorwaarden kunnen inmiddels aan ons worden medegedeeld?

De heer **Van Raak** (SP): Wat vindt de VVD-fractie ervan dat dit databestand mogelijk wordt beheerd door een Frans commercieel bedrijf?

Mevrouw **Hennis-Plasschaert** (VVD): Ik dank de heer Van Raak voor zijn vraag, maar ik wacht eerst het antwoord van de minister af. Ik wil weten wat de laatste stand van zaken is alvorens te reageren op de bevindingen van de heer Van Raak. Ik heb nog niet vernomen dat het in handen zou zijn van een commercieel bedrijf uit Frankrijk.

De heer **Van Raak** (SP): Ik heb hierover vragen gesteld. In het antwoord op deze vragen wordt dit bevestigd door de regering. Dit is echt een vraag aan de VVD-fractie: het gaat er namelijk om wat van de markt is en wat van de overheid is. De VVD is altijd van de nachtwakersstaat. Is het beheren van vingerafdrukken een overheidstaak of kan het aan een commercieel buitenlands bedrijf worden overgelaten? Dat is een principiële vraag; mevrouw Hennis moet dan niet achter de minister gaan zitten.

Mevrouw **Hennis-Plasschaert** (VVD): Nee, ik verschuil me niet achter de minister. Dit is een typische vraag voor de SP, als ik zo vrij mag zijn. Het gaat mij hier niet om de overheid of de markt, maar om de waarborgen die er zijn voor de burger van wie de vingerafdrukken in de centrale database worden opgenomen.

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD): Voorzitter. Ik maak een aantal algemene opmerkingen, om te beginnen een politiek gekleurde uitsmijter. Afgelopen week woedde er ook binnen de CDA-fractie een fikse discussie, die ik op zich toejuich, over de vraag of er wel of niet in de grondrechten van mensen moet worden getreden en of er geregeerd zal worden met gedoogsteun van de PVV. Ik kan de Kamer zeggen dat we voor het treden in de grondrechten echt niet alleen voor de PVV hoeven te vrezen. Er zijn partijen in de Kamer, waarvan het CDA er een is, die daar druk aan meedoen. Ook bij andere partijen zie ik dat grondrechten zoals privacy en het recht op demonstratie op zijn minst op een glijdende schaal zijn

Voorzitter: Berndsens-Jansen

Minister **Hirsch Ballin**: Voorzitter. Hartelijk dank voor de gelegenheid om te spreken over het werk van de AIVD. Ik denk dat wij er trots op mogen zijn dat er zo veel in een open parlementaire discussie over de werkzaamheden van de AIVD wordt gezegd. Dat is niet overal ter wereld het geval. Dank ook namens de dienst voor de gelukwensen bij de vijftenzestigste verjaardag, die is gevierd, waarbij de voorgangers van de AIVD zijn meegerekend bij het bereiken van deze gedenkwaardige leeftijd. Ik realiseer mij dat ik nog meer dan vijf jaar te gaan heb voordat ik een dergelijk feest mag vieren.

Dan de vraag wat er intussen wordt gedaan door de dienst. Ik begin maar met de vraag van de heer Van Raak en mevrouw Kuiken over de datamining en hun zorgen daarover. Ik moet om te beginnen proberen om die zorgen goed te lokaliseren. Voor een deel was wat er werd gezegd eigenlijk meer betrokken op bredere ontwikkelingen in de wetgeving, waarop u mij natuurlijk ook mag aanspreken, maar dan gaat het niet specifiek om de verantwoordelijkheid die ik als minister van Binnenlandse Zaken voor de AIVD draag. Dus als er zorgen zijn over datamining op allerlei punten, lijkt het mij heel nuttig om daar verder over te spreken. Ik wil als algemeen uitgangspunt herhalen wat ik de afgelopen jaren heb gezegd, namelijk dat ik bescherming van de persoonlijke levenssfeer enorm belangrijk vind, maar dat er situaties zijn waarin, ook in het belang van die persoonlijke levenssfeer en om gevaren af te wenden, wel gegevens moeten worden uitgewisseld, met alle waarborgen die daarbij horen.

De AIVD verwerft en verwerkt informatie binnen de kaders die de Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten stelt en niet daarbuiten. Dat is een beperking met strakke en voortdurend serieus bewaakte doelclausules en, wat bepaalde middelen betreft, ook met bijzondere eisen en voorwaarden die daarbij worden gesteld. Het beeld als zou de AIVD ongericht en zonder aanleiding externe databestanden binnenhalen en doorzoeken, of dat zelfs zou mogen doen, klopt niet. Er is altijd sprake van gericht zoeken en van doelbinding.

Dus databestanden onderzoeken kan alleen op basis van de wet. Er moet sprake zijn van een vermoeden dat de nationale veiligheid of de democratische rechtsorde in gevaar is voordat de AIVD gericht onderzoek kan doen.

De heer **Van Raak** (SP): Wij mogen blij zijn dat de Eerste Kamer de Wet op inlichtingen- en veiligheidsdiensten heeft tegengehouden. De afgelopen jaren is er zo veel materiaal in databestanden gestopt dat de AIVD dat niet zinvol kan analyseren. Er zijn ook veel deskundigen die daarop wijzen. Het is gewoon veel te veel. Het enige waarvoor die data gebruikt kunnen worden, is datamining. Hoe gebeurt dat bijvoorbeeld in de Verenigde Staten? Daar wordt op basis van datamining, op basis van algemene kenmerken, gekeken naar bijvoorbeeld terrorismeverdachten. Ik geloof dat de lijst al langer is dan een miljoen personen. Het gaat mij wel degelijk om de AIVD en de effectiviteit van de AIVD. Als je een lijst hebt met meer dan een miljoen potentiële terrorismeverdachten is die lijst waardeloos, dan heb je daar niks aan. Of president Obama moet nu de noodtoestand uitroepen, want er zijn een miljoen terroristen. Maar dat is niet zo, dat weet iedereen. Dus de methode, behalve nog het feit dat die privacygevoelig is, is helemaal niet efficiënt en gevaarlijk, zeker als bijvoorbeeld onze vingerafdrukken door een Frans commercieel bedrijf gaan worden beheerd.

Minister **Hirsch Ballin**: Ik ben het met de heer Van Raak eens. Het ongericht exploiteren van enorme databestanden is niet zinvol.

De heer **Van Raak** (SP): Waarom doen we het dan?

Minister **Hirsch Ballin**: We doen het dus niet.

De heer **Van Raak** (SP): Daar geloof ik niets van. Over dat bedrijf gesproken: de AIVD zegt in een jaarverslag dat uitbesteden gevaarlijk is voor spionage. Gaan wij onze vingerafdrukken in handen geven van een Frans commercieel bedrijf? En is de AIVD daar gelukkig mee?

De **voorzitter**: Ik denk niet dat het zinvol is als u uw vragen herhaalt zonder dat de minister de gelegenheid heeft gehad om te antwoorden, want dan duurt ons overleg wel heel erg lang. Mevrouw Kuiken, u had ook nog een vraag?

Mevrouw **Kuiken** (PvdA): Het is natuurlijk altijd de vraag of de minister nu heeft geantwoord of dat hij een vraag heeft weggeparkeerd. Wij kennen de minister ook langer dan vandaag en dat bedoel ik heel positief. Ik ging er gemakshalve van uit dat hij met dit antwoord ook de uitspraken van hoogleraar Bob de Graaff had geparkeerd.

Minister **Hirsch Ballin**: Ik ken mevrouw Kuiken ook langer dan vandaag en zij let er altijd heel goed op dat alle vragen worden beantwoord die zij heeft gesteld. Ik heb net één vraag beantwoord en op de andere vraag kom ik nog. Mocht ik iets vergeten, dan twijfel ik er ook na vier jaar niet aan – nee, vier jaar is mevrouw Kuiken er nog niet helemaal, ze is iets later gekomen – dat mevrouw Kuiken zo vriendelijk zal zijn om mij daar nog even aan te herinneren.

De heer **Van Raak** (SP): Op mijn vraag over dat bedrijf wil ik ook nog antwoord.

Minister **Hirsch Ballin**: Ja, daar kom ik nog op. Mevrouw de voorzitter, misschien is het handig om de vragen nog even te inventariseren.

De **voorzitter**: Nee, dat gaan we niet doen. Het is aan u om de vragen te beantwoorden en ik verzoek de leden van de commissie om even geduld te hebben, zodat de minister zijn betoog kan voortzetten.

Minister **Hirsch Ballin**: Mocht ik iets vergeten, dan bied ik daarvoor bij voorbaat excuses aan.

De **voorzitter**: Dan komt dat vast later alsnog weer goed.

Minister **Hirsch Ballin**: Ik ga nu in op de uitspraken van hoogleraar Bob de Graaff. De commissie-Suyver heeft aanbevelingen gedaan voor de evaluatie van de antiterrorismemaatregelen. Daarvoor is een werkplan opgesteld. Dat is ook besproken met de vaste commissie van Justitie van deze Kamer. De departementen van Justitie en Binnenlandse Zaken zijn nu bezig met de uitvoering van het werkplan. Dat is erop gericht, in relatief korte tijd – de bedoeling is om voor het eind van dit jaar klaar te zijn – een handzame evaluatie van de antiterrorismemaatregelen te houden. Het kader van de commissie-Suyver dient daarbij als basis. Daarin zal dus ook het antwoord te vinden zijn op het type zorgen dat wordt geuit door de heer De Graaff, die van 2007 tot 2009 hoogleraar terrorismeproblematiek was in Leiden. In het artikel heeft hij het trouwens vooral over de situatie in de Verenigde Staten. Zoals ik al vaker heb gezegd, is de aanpak in de VS inderdaad anders dan hier bij ons. De VS werken veel meer dan wij met zeer omvangrijke bestanden, terwijl wij, al naar gelang de discipline die erbij wordt toegepast, gericht kijken, zoeken en daar maatregelen aan verbinden. Zonder vooruit te lopen op een

Daarnaast zijn er specifieke presentaties die door de mensen van de AIVD worden verzorgd voor organisaties die bijzondere risico's lopen, departementen, bedrijven, universiteiten. Ik denk dat dit veruit de beste werkwijze is, beter dan alles in abstracte betogen neer te zetten en alarmbellen te laten luiden. Natuurlijk moet ik daarover soms in algemene termen schrijven in de informatie die ik aan de Kamer voorleg, maar om daadwerkelijk risico's te voorkomen – ik zal dat straks ook zeggen als het gaat om de risico's rondom salafistische radicalisering – is het belangrijkste dat men zich ter plaatse, in de gemeente, bewust is van risico's. Dat geldt ook voor hogere onderwijsinstellingen. Dan gaat het om studenten, om research. De AIVD verzorgt presentaties en briefings bij universiteiten om die risico's onder de aandacht te brengen. Daarbij wordt ook geadviseerd om er melding van te maken bij de politie als men afwijkend gedrag signaleert bij een buitenlands student en dat door te geven aan de Regionale Inlichtingendienst (RID), de decentrale unit die deelneemt aan het werk van de AIVD.

Ik voeg daar in mijn hoedanigheid van minister van Justitie aan toe dat, waar het gaat om verblijfsvergunningen, wij ook afspraken hebben gemaakt in deze kabinetsperiode met het ministerie van Onderwijs en via de collega's van OCW met de onderwijsinstellingen, dat we voortaan ook informatie krijgen als er reden is om niet langer ervan uit te gaan dat er daadwerkelijk wordt gestudeerd. Ook dit draagt bij aan de alertheid. Er kunnen eventueel verblijfsrechtelijke consequenties aan worden verbonden als mensen hier voor een ander doel blijken te blijven dan waarvoor ze zijn toegelaten, namelijk studeren.

Dan de vraag van de heer Van Raak over de vingerafdrukken en het Franse bedrijf. Zijn fractie heeft daarover al vragen gesteld in maart 2010, dus een halfjaar geleden. Bij de beantwoording van die vragen heb ik bevestigd dat het bedrijf Frans is, dat het deel uitmaakt van een conglomeraat dat ook de Franse overheid ondersteunt en terzijde staat en dat het daarom dus ook aan hoge veiligheidseisen moet voldoen. U weet dat naar EU-recht ook bedrijven uit andere lidstaten in aanmerking moeten kunnen komen voor het aannemen van overheidsopdrachten en daarbij kunnen en moeten eisen worden gesteld op het punt van de garanties. Ik kan u verzekeren dat het gunnen van deze taak aan dit bedrijf van onze kant niet met de Franse slag is gedaan.

De heer **Van Raak** (SP): Ik heb wat principiële vragen. Wat is een taak van de Nederlandse overheid? Het beheer van een databestand met al onze vingerafdrukken. Ik denk dat we hier de keiharde kern raken van de nachtwakersstaat. Je kunt een nog zo doorgeslagen neoliberal zijn, maar volgens mij is dit nu echt een taak van de Nederlandse overheid. Dus hoe kan deze minister van Justitie, die ik toch hoog heb, ermee instemmen dat een Frans commercieel bedrijf dat gaat beheren? Dan moeten toch bij de AIVD ook allerlei alarmbellen gaan rinkelen?

Minister **Hirsch Ballin**: Nee, ik heb gezegd dat we waakzaam moeten zijn. Ik ben in geen enkele politieke richting doorgeslagen. Het feit dat een bedrijf Frans is, maakt het zeker niet onbetrouwbaar. Dat het commercieel is, maakt het ook niet onbetrouwbaar. Waar het om gaat, is dat er de nodige eisen worden gesteld aan het bedrijf op het punt van het beheer van de data en daarover mag en moet het Nederlandse parlement de Nederlandse minister aanspreken. Deze eisen moeten gelden ongeacht of het bedrijf Frans is of Nederlands, Duits of Belgisch, commercieel of niet-commercieel.

De **voorzitter**: Nog één keer, mijnheer Van Raak.

De heer **Van Raak** (SP): Ik vind het ongelofelijk naïef wat de minister nu zegt: o, dan moeten we een paar eisen stellen en dat het een buitenlands

commercieel bedrijf is dat onze vingerafdrukken gaat beheren, is helemaal niet erg, want we hebben eisen gesteld. Het is een buitenlands commercieel bedrijf! Ik vind het getuigen van grote naïviteit en ik zie met grote vrees problemen voor me die in de toekomst ongetwijfeld zullen gaan ontstaan.

De heer **Brinkman** (PVV): Ik heb met de Fransen de laatste tijd niet zo veel problemen, maar ik vind dit toch een enigszins rare gang van zaken. Ten eerste heb ik de opdracht helemaal nergens aanbesteed gezien. Hoe kan dat eigenlijk? De minister refereert aan Europese aanbestedingsregels. Die mogen, wat mij betreft, meteen al over de schutting. Ik heb die opdracht nergens openbaar aanbesteed zien worden. Hoe is dat gegaan? Hoeveel buitenlandse bedrijven hebben ingeschreven voor deze opdracht? Daar ben ik wel heel erg benieuwd naar. En hoe is de gunning dan vervolgens gegaan?

Minister **Hirsch Ballin**: Als ik het goed begrijp, gaat het in dit verband over vingerafdrukken ten behoeve van de Nederlandse paspoorten. De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken heeft dit behandeld. Zij is niet hier. De ambtenaren die haar hierin hebben ondersteund, zijn evenmin hier, maar ik zal de vraag over de procedure die hiertoe heeft geleid, beantwoorden, uiteraard in samenwerking met collega Bijleveld. De Kamer krijgt daar schriftelijk antwoord op.

Mevrouw **Hennis-Plasschaert** (VVD): Voorzitter. Zou de minister aan de staatssecretaris kunnen vragen of in dat antwoord dan ook de laatste stand van zaken kan worden meegenomen en het tijdpad van de realisering?

Minister **Hirsch Ballin**: Ja, dat zal ik doorgeven. De vraag van mevrouw Hennis zal bij het schriftelijke bericht worden betrokken. Dan hebben de heer Çörüz en mevrouw Ouwehand gevraagd naar de verhouding tussen dierenrechtenactivisme en dierenrechtenextremisme. Ik heb daarover vaker met uw commissie van gedachten mogen wisselen, toen nog met mijn voorgangster van Binnenlandse Zaken aan mijn zijde. Zoals we toen ook hebben opgemerkt, is er terminologisch een hoop gedoe over. Ik zou me eigenlijk het liefst richten op de substantie. Natuurlijk is niet elk activisme extremisme. Niet elk activisme is gewelddadig en niet elk activisme leidt tot strafbare activiteiten. Extremisme bestaat ook in vreedzame varianten, maar bij extremisme is er een groter risico dat men de grens overgaat naar onrechtmatige en gewelddadige activiteiten, zoals het ook in de negatieve connotatie van het woord «extremisme» besloten ligt. Ik wil met de Kamer liever geen terminologische discussie voeren, maar erover spreken hoe we illegale en in het bijzonder strafbare activiteiten tegengaan. Wij zijn van mening dat dit niet vanzelf in de rubriek terroristische activiteiten valt, anders zou het behoren tot het werkkterrein van de NCTb. Er zijn ook gewelddadige en illegale strafbare activiteiten die niet behoren tot de categorie terroristische misdrijven. Zij dienen uiteraard desalniettemin voorkomen en bestreden te worden. Er moet tegen worden opgetreden. Dat is de kern van de zaak waar het hier om gaat. Nu hebben we te maken met organisaties die ik ook bij naam zal noemen. Er is geen reden om daar geheimzinnig over te doen. De AIVD is gebleken dat bij de organisaties «Respect voor Dieren» en bij de «Anti Dierproeven Coalitie», personen zijn aangesloten die illegale activiteiten ontplooiën. Een voorbeeld daarvan is iemand die onlangs is veroordeeld en die aangesloten was bij de Anti Dierproeven Coalitie. Dat betekent dus niet dat iedereen die bij deze organisaties is aangesloten, zich aan illegale en strafbare activiteiten schuldig maakt. Het betekent wel dat er extra voorzichtigheid moet worden betracht ten aanzien van deze organisaties,

werkprocessen. Het is een complex proces, waarvoor veel precisie nodig is, ook met het oog op toekomstige gebruikers. Er is voor gekozen om hier alle aandacht aan te geven en om niet overhaast te implementeren. Dat heeft tot vertraging geleid, maar de tests en zorgvuldigheid worden noodzakelijk geacht.

De **voorzitter**: We hebben nog tijd voor een korte tweede ronde.

De heer **Van Raak** (SP): Voorzitter. De minister vond het, als het gaat om veiligheidsdiensten die met elkaar samenwerken of elkaar bespioneren, moeilijk aan te geven wat een bevriende natie is. Dat vind ik zeer verontrustend, want terroristische organisaties weten wel degelijk wie hun vrienden zijn. Kennelijk is ook niet bekend wie hun vijanden zijn. Natuurlijk moeten wij, als bevriende landen, samenwerken. Als ze bij ons komen snuffelen, moet je terugsnuffelen: contraspionage. Het is zo, maar het hoort niet zo te zijn. Ik vind het dus meer dan een taak van de AIVD en ik vind dat deze minister en onze regering dit probleem maar eens moeten gaan bespreken met onze bevriende naties. Het moet maar eens afgelopen zijn met dat James Bondgedrag; daarvoor betalen we die AIVD en MIVD niet en de burgers van andere landen doen dat met hun veiligheidsdiensten ook niet.

Ik dank de minister wel voor de brief die gaat komen over het Franse commerciële bedrijf. Het zou toch te gek zijn, en wel heel neoliberal, als de opslag van onze vingerafdrukken door een Frans commercieel bedrijf moest worden gedaan. De minister kan zich niet verschuilen achter Europese regels van aanbesteding. Nee, hij moet staan voor de Nederlandse veiligheid; die lijkt mij een stuk belangrijker.

Tot slot: ik wil de AIVD graag een taart aanbieden op het moment dat de eerste notificatie is uitgegaan. Zou de minister mij willen informeren als de eerste Nederlander eindelijk eens wordt genotificeerd? Ik was een beetje verontrust, ik vond het heel raar dat de AIVD mensen niet kan terugvinden. De minister probeerde mij gerust te stellen door te zeggen dat we vaak het adres niet weten, omdat we vaak afluisteren. Ik zou zeggen: als je mensen afluistert, moet je toch in ieder geval een telefoonnummer hebben. Ik zou zeggen: bel dan eens iemand, misschien kan die taart dan snel naar de AIVD.

De heer **Çörüz** (CDA): Voorzitter. Ik dank de minister voor zijn antwoorden. Mijn vraag over het heimelijk geld inzamelen door de PPK is blijven liggen, dus het antwoord houd ik nog tegoed. Rond de notificatieplicht kan ik, als tussenoplossing, instemmen met het actiever en ruimhartiger bezien van de positie van belanghebbenden. Daarbij zijn kamerbreed de nodige vraagtekens geplaatst en volgens mij terecht.

De CDA-fractie vindt het volgende op dit moment nog onbevredigend. In het jaarverslag staat letterlijk informatie over salafistische organisaties die subsidiegelden aanwenden om hun gedachtegoed te verspreiden. De minister zegt dat wij zorgvuldig moeten zijn. Dat ben ik helemaal met de minister eens, ook dat wij onze besluiten goed moeten motiveren. De minister haalt zelfs de BIBOB aan, maar ook met gebruikmaking van de BIBOB worden vergunningen niet verleend. Als dit zo belangrijk wordt gevonden om het in het jaarverslag van de AIVD te zetten, zou ik graag van de minister vernemen waar dit in het afgelopen jaar heeft gespeeld, bij welke clubs dit heeft geleid tot intrekking van een subsidie. Ik ben bang dat het anders allemaal bij woorden blijft. Als de minister nu niets kan zeggen, wil ik een brief. Ik wil namelijk niet volgend jaar weer mooie constatering vernemen en horen dat het allemaal ingewikkeld is. Ik hoor dus graag nu welke subsidies voor welke activiteiten van welke clubs zijn ingetrokken.

motivering, precisie, zorgvuldigheid et cetera, maar de minister moet het met mij eens zijn dat er op een gegeven moment ook resultaten moeten zijn met betrekking tot organisaties en personen die onze rechtsorde willen verstoren.

Minister **Hirsch Ballin**: Ik zou het helemaal met de heer Çörüz eens kunnen zijn, maar er bestaat geen tegenstelling tussen zorgvuldigheid of precisie in de werkwijze en het tot stand brengen van resultaten en die laten zien; het ene is nodig voor het andere. De suggesties van tegenstellingen in zijn betoog kloppen dus niet. Mijn inzet is daar de afgelopen vier jaar consequent op gericht geweest, op het terrein van Justitie en het afgelopen halfjaar op het terrein van Binnenlandse Zaken, en trouwens ook bij alle zaken die in goede samenwerking tussen beide ministeries zijn gedaan. Wij hebben het niet over het massaal subsidiëren van organisaties die niet deugen. Er is scherpe waakzaamheid vereist ten aanzien van gevallen van misbruik van overheidsgelden, ook al zijn deze beperkt in aantal. Daarop is de inzet van de AIVD gericht. Dit is ook mijn reactie op de vraag van mevrouw Ouwehand over contact van de AIVD met de organisaties als er aanknopingspunten bestaan en de oproep van de heer Brinkman tot waakzaamheid ten aanzien van de AFA en de mogelijkheid van strafvervolging bij activiteiten die aanleiding geven tot ambtsberichten.

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD): Ik vroeg wat er precies tussen het ministerie van OCW en de koepel is uitgewisseld en hoe de waarschuwing van de AIVD er precies uitzag. Via de radio zijn we nu half te weten gekomen wat daarover is gezegd en verstuurd, maar dat lijkt mij een weinig solide basis voor de Kamer om te kunnen controleren en beoordelen of dat nuttig is geweest. Die informatie wil ik dus nog graag krijgen.

Minister **Hirsch Ballin**: Het gaat om een mailwisseling met scholen vanuit de MBO Raad. Ik zal deze vraag doorgeven aan mijn collega van Onderwijs.

Voor de toegezegde brief over de vingerafdrukbestanden voor de paspoorten zal ik nagaan of er een aanbestedingsprocedure volgens de Europese aanbestedingsregels is gevolgd. Ik wilde zeggen dat naar Europees recht, of hoe dan ook, niet mag worden gediscrimineerd tussen Franse en Nederlandse commerciële aanbieders en ondernemingen. Hoe dit verder is gegaan, zal blijken uit de brief.

De **voorzitter**: We gaan niet nogmaals deze discussie starten, maar de heer Van Raak mag nog even een korte opmerking hierover maken.

De heer **Van Raak** (SP): Wel als de nationale veiligheid in het geding is. Het zal toch niet zo zijn dat wij van Europa onze gevoelige persoonlijke informatie moeten gaan uitbesteden aan een commercieel buitenlands bedrijf? Nee, de minister moet een beroep doen op de nationale veiligheid, want daarom gaat het hier.

Minister **Hirsch Ballin**: Ik wilde zeggen dat ik precieze informatie zal geven over de inschakeling van het Franse bedrijf. Er is trouwens al eerder een brief gestuurd en daarop zijn geen nadere vragen gevolgd. Vandaag zijn die er wel en daarop zullen wij een antwoord geven. Over het criterium dat de heer Van Raak formuleerde: mijn criterium, en uiteraard ook dat van de staatssecretaris, is de veiligheid van deze gegevens en het enige wat ik per saldo hoop te kunnen overbrengen bij de nadere beantwoording van de vraag is welke waarborgen er zijn gegeven om te voorkomen dat die gegevens in verkeerde handen komen.

Een buitenlands commercieel bedrijf

- Mevrouw **Hennis-Plasschaert** (VVD): Tot slot maak ik een opmerking over de centrale database voor de vingerafdrukken, die samenhangt met de nieuwe Paspoortwet. Ik weet niet of het de juiste setting is om hierover nader te praten, maar ik verneem graag de laatste stand van zaken. Waar staan we met het realiseren van de centrale database? Welke voorwaarden kunnen inmiddels aan ons worden medegedeeld? (blz. 9)

-De heer **Van Raak** (SP): Wat vindt de VVD-fractie ervan dat dit databestand mogelijk wordt beheerd door een Frans commercieel bedrijf? (blz. 9)

- Mevrouw **Hennis-Plasschaert** (VVD): Ik dank de heer Van Raak voor zijn vraag, maar ik wacht eerst het antwoord van de minister af. Ik wil weten wat de laatste stand van zaken is alvorens te reageren op de bevindingen van de heer Van Raak. Ik heb nog niet vernomen dat het in handen zou zijn van een commercieel bedrijf uit Frankrijk. (blz. 9)

-De heer **Van Raak** (SP): Ik heb hierover vragen gesteld. In het antwoord op deze vragen wordt dit bevestigd door de regering. Dit is echt een vraag aan de VVD-fractie: het gaat er namelijk om wat van de markt is en wat van de overheid is. De VVD is altijd van de nachtwakersstaat. Is het beheren van vingerafdrukken een overheidstaak of kan het aan een commercieel buitenlands bedrijf worden overgelaten? Dat is een principiële vraag; mevrouw Hennis moet dan niet achter de minister gaan zitten. (blz. 9)

-Mevrouw **Hennis-Plasschaert** (VVD): Nee, ik verschuil me niet achter de minister. Dit is een typische vraag voor de SP, als ik zo vrij mag zijn. Het gaat mij hier niet om de overheid of de markt, maar om de waarborgen die er zijn voor de burger van wie de vingerafdrukken in de centrale database worden opgenomen. (blz. 9)

-De heer **Van Raak** (SP): de methode, behalve nog het feit dat die privacygevoelig is, is helemaal niet efficiënt en gevaarlijk, zeker als bijvoorbeeld onze vingerafdrukken door een Frans commercieel bedrijf gaan worden beheerd. (blz. 20)

- Minister **Hirsch Ballin**: We doen het dus niet.

-De heer **Van Raak** (SP): Daar geloof ik niets van. Over dat bedrijf gesproken: de AIVD zegt in een jaarverslag dat uitbesteden gevaarlijk is voor spionage. Gaan wij onze vingerafdrukken in handen geven van een Frans commercieel bedrijf? En is de AIVD daar gelukkig mee?

(blz. 21)

- Minister **Hirsch Ballin**: Dan de vraag van de heer Van Raak over de vingerafdrukken en het Franse bedrijf. Zijn fractie heeft daarover al vragen gesteld in maart 2010, dus een halfjaar geleden. Bij de beantwoording van die vragen heb ik bevestigd dat het bedrijf Frans is, dat het deel uitmaakt van een conglomeraat dat ook de Franse overheid ondersteunt en terzijde staat en dat het daarom dus ook aan hoge veiligheidseisen moet voldoen. U weet dat naar EU-recht ook bedrijven uit andere lidstaten in aanmerking moeten kunnen komen voor het aannemen van overheidsopdrachten en daarbij kunnen en moeten eisen worden gesteld op het punt van de garanties. Ik kan u verzekeren dat het gunnen van deze taak aan dit bedrijf van onze kant niet met de Franse slag is gedaan. (blz. 24)

- De heer **Van Raak** (SP): Ik heb wat principiële vragen. Wat is een taak van de Nederlandse overheid? Het beheer van een databestand met al onze vingerafdrukken. Ik denk dat we hier de keiharde kern raken van de nachtwakersstaat. Je kunt een nog zo doorgeslagen neoliberal zijn, maar volgens mij is dit nu echt een taak van de Nederlandse overheid.

Dus hoe kan deze minister van Justitie, die ik toch hoog heb, ermee instemmen dat een Frans commercieel bedrijf dat gaat beheren? Dan moeten toch bij de AIVD ook allerlei alarmbellen gaan rinkelen? (blz. 24)

- Minister **Hirsch Ballin**: Nee, ik heb gezegd dat we waakzaam moeten zijn. Ik ben in geen enkele politieke richting doorgeslagen. Het feit dat een bedrijf Frans is, maakt het zeker niet onbetrouwbaar. Dat het commercieel is, maakt het ook niet onbetrouwbaar. Waar het om gaat, is dat er de nodige eisen worden gesteld aan het bedrijf op het punt van het beheer van de data en daarover mag en moet het Nederlandse parlement de Nederlandse minister aanspreken. Deze eisen moeten gelden ongeacht of het bedrijf Frans is of Nederlands, Duits of Belgisch, commercieel of niet-commercieel. (blz. 24)

- De heer **Van Raak** (SP): Ik vind het ongelooflijk naïef wat de minister nu zegt: o, dan moeten we een paar eisen stellen en dat het een buitenlands commercieel bedrijf is dat onze vingerafdrukken gaat beheren, is helemaal niet erg, want we hebben eisen gesteld. Het is een buitenlands commercieel bedrijf! Ik vind het getuigen van grote naïviteit en ik zie met grote vrees problemen voor me die in de toekomst ongetwijfeld zullen gaan ontstaan. (blz. 24)

- De heer **Brinkman** (PVV): Ik heb met de Fransen de laatste tijd niet zo veel problemen, maar ik vind dit toch een enigszins rare gang van zaken. Ten eerste heb ik de opdracht helemaal nergens aanbesteed gezien. Hoe kan dat eigenlijk? De minister refereert aan Europese aanbestedings-regels. Die mogen, wat mij betreft, meteen al over de schutting. Ik heb die opdracht nergens openbaar aanbesteed zien worden. Hoe is dat gegaan? Hoeveel buitenlandse bedrijven hebben ingeschreven voor deze opdracht? Daar ben ik wel heel erg benieuwd naar. En hoe is de gunning dan vervolgens gegaan?

(blz. 25)

-De heer **Van Raak** (SP): Ik dank de minister wel voor de brief die gaat komen over het Franse commerciële bedrijf. Het zou toch te gek zijn, en wel heel neoliberal, als de opslag van onze vingerafdrukken door een Frans commercieel bedrijf moest worden gedaan. De minister kan zich niet verschuilen achter Europese regels van aanbesteding. Nee, hij moet staan voor de Nederlandse veiligheid; die lijkt mij een stuk belangrijker. (blz. 33)

- - **Minister Hirsch Ballin**: Voor de toegezegde brief over de vingerafdrukbestanden voor de paspoorten zal ik nagaan of er een aanbestedingsprocedure volgens de Europese aanbestedingsregels is gevolgd. Ik wilde zeggen dat naar Europees recht, of hoe dan ook, niet mag worden gediscrimineerd tussen Franse en Nederlandse commerciële aanbieders en ondernemingen. Hoe dit verder is gegaan, zal blijken uit de brief. (blz. 36)

De **voorzitter**: We gaan niet nogmaals deze discussie starten, maar de heer Van Raak mag nog even een korte opmerking hierover maken.

- -De heer **Van Raak** (SP): Wel als de nationale veiligheid in het geding is. Het zal toch niet zo zijn dat wij van Europa onze gevoelige persoonlijke informatie moeten gaan uitbesteden aan een commercieel buitenlands bedrijf? Nee, de minister moet een beroep doen op de nationale veiligheid, want daarom gaat het hier. (blz. 36)

- **Minister Hirsch Ballin**: Ik wilde zeggen dat ik precieze informatie zal geven over de inschakeling van het Franse bedrijf. Er is trouwens al eerder een brief gestuurd en daarop zijn geen nadere vragen gevolgd. Vandaag zijn die er wel en daarop zullen wij een antwoord geven. Over het criterium dat de heer Van Raak formuleerde: mijn criterium, en uiteraard ook dat van de staatssecretaris, is de veiligheid van deze gegevens en het enige wat ik per saldo hoop te kunnen overbrengen bij de nadere beantwoording van de vraag is welke waarborgen er zijn gegeven om te voorkomen dat die gegevens in verkeerde handen komen. (blz. 36)

Voorzitter: Dijkma
Griffier: Hendrickx

Aanwezig zijn negen leden der Kamer, te weten: Dijkma, Elissen, Hennis-Plasschaert, Heijnen, Knops, Ortega-Martijn, Peters, Van Raak en Schouw,

en minister Donner van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties die vergezeld is van enkele ambtenaren van zijn ministerie.

De **voorzitter**: Ik open de vergadering en heet de minister, de commissieleden en het publiek welkom.

De heer **Van Raak** (SP): Voorzitter. Het is interessant om de debatten van 2008 en 2009 nog eens terug te lezen. D66 zei bij monde van de heer Pechtold destijds dat de partij zeker het nut van een centrale reisdocumentadministratie zag. CDA'er Knops zei dat hij niemand meer hoefde te vertellen over nut en noodzaak van een sluitend systeem van identiteitsbewijzen. De heer Heijnen van de PvdA meende dat het centrale register zou helpen bij het voorkomen van fraude en misbruik van reisdocumenten. De heer Van Beek van de VVD zei dat ook zijn partij de centrale administratie buitengewoon toejuichte. Dat was in 2009. Nu is het 2011. Er klinken heel andere geluiden. Daarom is het zo belangrijk dat bij de behandeling van een wet kritische geluiden voldoende worden gehoord, bijvoorbeeld van wetenschappers die waarschuwen voor mogelijke problemen. Die wetenschappers zijn door het ministerie systematisch buiten de deur gehouden. Het project was belangrijker dan de veiligheid van de burgers. Kent de minister het agentschap Basisadministratie Persoonsgegevens en Reisdocumenten (BPR)? Wist de minister dat dit een soort sekte is binnen het ministerie? Wist hij dat het een gesloten vesting is, waar kritische wetenschappers worden geweerd en conclusies van onderzoek worden herschreven? Vorige week hadden we een hoorzitting met wetenschappers. Hun verhalen over het agentschap BPR waren ontluisterend. Mevrouw Hennis sprak van maffiapraktijken. Hier zit een groep ambtenaren die vooral bezig is met het eigen prestige of de eigen carrière. Zij hebben geen oog voor het algemeen belang, voor een goed en veilig paspoort. De SP wil een onafhankelijk onderzoek naar dit agentschap, liefst door de Algemene Rekenkamer. Is de minister bereid, schoon schip te maken?

Wij hadden in 2009 veel vragen over deze wet. Is het centrale databestand noodzakelijk? Wat is het doel van dit bestand? Is het bestand veilig? Op zulke basale vragen kregen we toen geen antwoorden. Wij hebben daarom tegen gestemd.

Alle problemen die wij toen vermoedden bleken waar. Het is nog veel erger. Gemeenten noemen een foutmarge van 20%. Wetenschappers zeggen dat dit bij een reusachtig databestand met tien miljoen vingerafdrukken kan oplopen tot wel 80%. Wetenschappers vertelden dat het centrale databestand de beste manier voor criminelen is om een foute identiteit goed in het systeem te krijgen. Identiteitsfraude kan slachtoffers een levenlang achtervolgen.

De minister stuurde ons vandaag een brief. Die viel vies tegen. De minister wil nog steeds een centrale opslag van vingerafdrukken, ondanks alle bezwaren en ondanks het feit dat alle andere Europese landen het niet doen. De SP wil hierover een uitspraak van deze Kamer. Vorige week waren de geluiden erg kritisch, ook in de media. Het is nodig om deze hardleerse minister bij de les te houden. Positief is wel dat de minister een pas op de plaats wil maken en wil stoppen met het opslaan van vingerafdrukken in de decentrale bestanden. Wanneer krijgen wij een plan voor het ruimen van deze puinhoop? Gaat hij de decentrale opslag veilig maken of gaan we afzien van de ouderwetse en fraudegevoelige

vingerafdrukken? Hoe gaat de minister de ambtelijke sekse van het agentschap BPR aanpakken en die mensen ter verantwoording roepen? Zij hebben ons mede in deze problemen gebracht.

Ook de Kamer moet eens goed nadenken over de manier waarop ze dit soort wetten aanneemt. Waarom hamsteren wij zoveel digitale informatie? Wat betekent dit voor mensen? Eerder heeft de Eerste Kamer de Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten (Wiv) van tafel geveegd, die hier was aangenomen. Nu gooit, wat ons betreft, de Kamer deze centrale opslag van vingerafdrukken in de prullenbak. We moeten nagaan hoe het komt dat de Kamer zich zo voor het karretje heeft laten spannen van een groepje ambtenaren en lobbyisten en doof is gebleven voor wetenschappers en experts.

Mevrouw **Hennis-Plasschaert** (VVD): Voorzitter. Allereerst wil ik mijn dank uitspreken aan de minister voor zijn brief van vandaag. Zoals al aangegeven tijdens het algemeen overleg op 7 oktober 2010 was en is de VVD er zeer op gebrand de discussie over de opslag van vingerafdrukken nieuw leven in te blazen. Natuurlijk kunnen we elkaar met terugwerkende kracht vliegen afvangen, maar voortschrijdend inzicht valt ook te prijzen. Voor de VVD is de Europese verordening 2252 (Verordening (EG) nr. 2252/2004) het uitgangspunt. Dat wil zeggen dat we bij voorkeur geen nationale koppen zien. Dat wil ook zeggen dat er met het oog op de stand van de techniek geen opslag van de vingerafdruk in een database plaatsvindt, of dat nu centraal of decentraal is. Zo is het ook weergegeven in de brief van de minister. Het is immers overduidelijk dat er nog grote vraagtekens zijn bij zowel de kwaliteit en integriteit van de vingerafdruk en de biometrische gegevens, als bij de betrouwbaarheid van het aanvraag- en uitgifteproces. In het verleden is te veel vertrouwen gesteld in de onderliggende techniek, in de biometrie en de grootschalige opslag daarvan, evenals de daaraan gekoppelde opsporingsfunctie. Het uitgangspunt van de minister is terug naar de basis. De VVD steunt dit. Het realiseren van een betrouwbaar aanvraag- en uitgifteproces en ook het optimaliseren van de kwaliteit en integriteit van de genomen vingerafdrukken staat voorop. Dat laatste heeft onmiskenbaar een EU-dimensie. We hebben het hier niet over een typisch Nederlands probleem, want alle EU-lidstaten die aan deze verordening deelnemen kennen dit. De VVD is erg opgelucht dat de minister heeft besloten om het plan van een staatsdatabase met vingerafdrukken niet ten koste van alles te willen doordrukken. Dank daarvoor.

De heer **Van Raak** (SP): Ik vraag me af of we dezelfde brief hebben gelezen. In de brief staat dat de minister doorgaat. Hij maakt een pas op de plaats met een centraal databestand. De wetenschappers hebben vorige week gezegd dat de omvang van het bestand het grootste probleem is. Tien miljoen vingerafdrukken maken het fraudegevoelig. Is mevrouw Hennis het met de minister eens dat we gewoon voort moeten gaan met die centrale database?

Mevrouw **Hennis-Plasschaert** (VVD): Zo lees ik de brief absoluut niet. Er moet een onderscheid worden gemaakt in de vingerafdrukken en de overige gegevens. Er wordt gesproken over een pas op de plaats en teruggaan naar de basis. Dat is het op orde brengen van het aanvraag- en uitgifteproces, en ook het optimaliseren van de kwaliteit en integriteit van de biometrie. Daarbij wil ik benadrukken dat de VVD natuurlijk niet doof is voor de discussie over de toekomst. Niemand kan tegen een discussie zijn die gaat om onderzoek naar de randvoorwaarden, nut en noodzaak en uiteindelijk wellicht de specificaties voor een goed doordacht verificatiesysteem. Het uiteindelijke doel daarvan is het bestrijden van identiteitsfraude. Als daarvoor in de toekomst nieuwe technologie of nieuwe